

işçi dayanışması

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ağustos 2011 • No:41

Kıdem Tazminatının Gasp Edilmesine, Kölelik Bürolarına, Bölgesel Asgari Ücrete, Dört Aylık Deneme Süresine, Esnek Çalıştırmaya Dur Diyelim!

Kıdem Tazminatının Gasp Edilmesine Geçit Vermeyelim!

Sermayenin emrindeki AKP hükümeti, işçi sınıfının kazanılmış haklarına yeni bir saldırı dalgası daha başlatmış bulunuyor. AKP'nin hazırladığı hükümet programına göre, kıdem tazminatı fiilen yok edilecek, bölgesel asgari ücrete geçilecek, işçilerin kiralanabileceği “özel istihdam

büroları” (kölelik büroları) kurulacak, deneme süresi 25 yaşın altındaki işçiler için 4 aya çıkartılacak, esnek çalışma alabildiğine yaygınlaştırılacak ve kadrolu işçilik tarihe karışacak.

Ancak hükümet, tüm bunlar sanki işçilerin zararına *devamı arka sayfada*

ğil de çıkarınamış gibi sunuyor. AKP hükümeti utanıp sıkılmadan işçilerin zaten kıdem tazminatı alamadıklarını, her işçinin kıdem tazminatı alması için fon kurmak istediğini söylüyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, özel sektörde çalışan işçileri düşündükleri için kıdem tazminatı fonu oluşturulacağını ilan ediyor. Başbakan Erdoğan ve Bakanları dinleyince insanın gözleri yaşanıyor: Meğer işçileri ne çok düşünüyorlarmış! İyi ama bu işte bir gariplik yok mu? Kıdem tazminatının bir fona devredilerek fiilen ortadan kaldırılması önerisini getiren bizzat patron örgütleridir. TÜSİAD, MÜSİAD, TİSK, MESS, TOBB gibi patron örgütleri hükümete alkış tutuyor ve cesaretinden ötürü övüyorlar. İşçilere kıdem tazminatı vermek istemeyen ve bunun kaldırılmasını isteyen patronlar; bir fon oluşturarak tüm işçilerin kıdem tazminatı almasını sağlayacağını söyleyen hükümeti alkışlıyorlar! Ne yaman bir çelişki!

Mevcut uygulamaya göre bir işçi, çalıştığı her bir yıl karşılığında bir aylık giydirilmiş ücretini kıdem tazminatı olarak almaya hak kazanır. Ama söz konusu yasanın hayata geçmesiyle birlikte işçi, eskisi gibi her bir yıl karşılığında giydirilmiş bir aylık ücreti tutarında değil bir aylık çıplak brüt ücreti (prime esas ücreti) tutarında kıdem tazminatı alabilecek. Üstelik de kıdem tazminatı bir fona devredileceği için, işten atılan işçi kıdem tazminatını anında patronundan alamayacak. Bir işçinin kıdem tazminatı fonundan para çekebilmesi için tam 10 yıl çalışması gerekecek.

İşçiler kıdem tazminatı fonundan 10 yıl boyunca para alamayacaklarına göre, bu 10 yıl boyunca fonda birikecek muazzam miktarlardaki parayı kim kullanacak? Fonda birikecek büyük miktarlardaki paralar hem hükümetin hem de patronların ağızını daha şimdiden sulandırmış durumda. Hükümet, İşsizlik Sigortası Fonu gibi kıdem tazminatını fonunu da kendi arzuları temelinde kullanacak ve patronlara teşvik olarak verecek. Aslında yapılan tam anlamıyla bir gasptir. İşçilerin kıdem tazminatı ücreti devlet tarafından zorla el konulmak ve patronlara peşkeş çekilmek isteniyor. Bu fonun üzerinde işçilerin hiçbir denetiminin olmayacak olması, fonun nasıl kullanılacağına işaret etmektedir.

AKP hükümetinin sözcüleri, kıdem tazminatının fona devredilmesiyle patronlar daha çok işçi işe alacaklar ve işsizlik azalacak diyorlar. Bu tam anlamıyla kuyruklu bir yalandır. Tersine, kıdem tazminatının gasp edilmesiyle

birlikte patronların üzerinde hiçbir yük kalmamış olacak. Kıdem tazminatının varlığı, patronların işçileri rahat bir şekilde işten atmasının bir ölçüde önüne geçiyordu. Ancak kıdem tazminatı yükünden kurtulan patronlar, diledikleri gibi işçileri işten atabilecekler. Mesela, kıdem tazminatının fona devredilmesiyle “işveren üzerindeki yükler daha makul çerçeveye oturacak” diyen Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, bu gerçeği açık etmiş oluyor. Anlaşılabacağı üzere, kıdem tazminatının gasp edilmesiyle hem patronların daha rahat işçi işten atmasının önü açılacak hem de oluşturulacak fon hükümetin ve patronların yağmasına açılacak.

Bu saldırılar karşısında sendikalara önemli görevler düşüyor. Ancak sendikaların başına çöreklenen sendika bürokratları şu ana kadar kıllarını dahi kıpırdatmış değildir. Bu nedensiz değildir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı şöyle diyor: “Gerçek sendikalaşma oranlarını açıklarsak Hak-İş ve DİSK diye bir konfederasyon kalmaz. Türk-İş’e üye sendika sayısı da yarı yarıya azalır.” Böylece sendika bürokratlarına mesaj verilmiş olunuyor. Eğer kıdem tazminatının gasp edilmesine karşı işçileri harekete geçirirseniz, gerçek sendikalı işçi sayısını açıklar, yetkinizi düşürür ve sizleri koltuğunuzdan ederiz!

İşçilerin mücadele örgütü olması gereken sendikaların, hükümetin ve patronların şantajına boyun eğmesi hiçbir şekilde kabul edilemez. Sendikaların varlık sebebi işçilerin her türlü ekonomik ve demokratik çıkarlarını korumak ve sermayenin saldırılarını püskürtmek için mücadele etmektir. Fakat şunu çok iyi bilelim ki, işçi sınıfı sendikalarına sahip çıkmadığı müddetçe, sendika bürokratları hükümetler ve patronlarla “al gülüm ver gülüm” ilişkisi içinde olmaya devam edeceklerdir.

Sermaye sınıfının saldırıları karşısında başta sendikalı işçiler olmak üzere bütün işçilere çok önemli görevler düşüyor. Bu saldırılara ancak hep birlikte, örgütlenerek ve mücadele ederek karşı koyabiliriz. Bilmeliyiz ki, eğer bizler gerektiği gibi cevap vermezsek kıdem tazminatı gasp edilecek, esnek çalışma daha da yaygınlaşacak, kölelik büroları kurulacak, deneme süresi 4 aya yükseltilecek, bölgesel asgari ücrete geçilecek. Ve böylece işçi sınıfının elindeki son kırıntılarda yitip gitmekle kalmayacak, çalışma ve yaşama koşulları daha da ağırlaşacak.

Kardeşler! Gelin birleşelim ve saldırılara boyun eğmeyelim. Yaşamımızı daha da katlanılmaz hale getirecek saldırılara geçit vermeyelim! ■

Sendikalarda Söz, Yetki ve Karar İşçilere!

Sendikalaşma oranları gün geçtikçe düşmekte. Sendikaların giderek erimesi patronlar karşısında mücadeleyi de zayıflatmaktadır. Son yapılan araştırmalara göre, “memur” işçiler hariç Türkiye’de sendikalı işçi sayısı 850 bin civarındadır. Bu rakam, yalnızca kayıtlı 10 milyon işçi olduğu hesaba katıldığında bile devede kulak kalmaktadır. Sendikaların günden güne erimesinin en büyük nedenlerinden biri sendikaları adeta işyerleri gibi gören sendika bürokratlarıdır. Kendi koltuklarını ve ayrıcalıklarını koruma adına her türlü uğursuz rolü oynayabilen bu bürokrat takımı, patronların saldırılarına karşı uzlaşmacı tavırlar sergileyerek mücadeleden kaçmaktadır. Patronların saldırılarına karşı mücadele etmek isteyen işçilerin karşısına da, ne yazık ki çoğu zaman bürokratlar çıkıyor. Hal böyle olunca işçiler sendikalarına güvensizleşmekte ve mücadeleden geri durmaktalar.

Oysa sendikalar işçilerin örgütüdür. Ama işçiler sendikalarına sahip çıkmadıkları için bürokratlar, sendikaların başına adeta bir sülük gibi yapışmış durumdadır. Sendikal mekanizmaları ele geçiren bürokratlar, sendika içi demokrasiyi de boğuyor ve işçileri tüm karar süreçlerinden uzaklaştırıyorlar. Sendikal demokrasinin yeşermemesi için ellerinden geleni yapıyor ve bu kapsamda öncü işçileri ya işten atıyor ya da atılmalarına göz yumuyorlar. Çünkü bilinçli işçiler, mücadele örgütü olması gereken sendikaları bürokratların elinden kurtarmaya ve bu temelde diğer işçileri de harekete geçirmeye çalışıyorlar. Sendika bürokratları ise, tabanda örgütlülüklerin oluşmaması ve işçilerin, “sendikalı ama dağınık” olması için çalışıyorlar. Böylece işçileri kendi çıkarları temelinde yönetebiliyor, işyeri temsilcilerini ve delegeleri istedikleri gibi belirleyebiliyorlar.

Sendikalar işçilerin mücadele örgütüdür: Dolayısıyla söz, yetki ve karar işçilerde olmalıdır. İşçilerin taban örgütlülüklerini güçlendirdikleri, sendika içi demokrasinin işlediği, yani söz, yetki ve kararın işçilerde olduğu durumlarda bürokratlar sendikalara hâkim olamaz ve sendikaları yoldan çıkartamazlar. İşyeri temsilcilerinden başlayarak her türlü temsilciyi seçen, denetleyen ve istemediğini geri çağırarak işçiler, sendikal demokrasiyi böylelikle işyerinden başlayarak hayata geçirmiş olurlar. İşçilerin böylesine örgütlü olduğu bir durumda, patronların saldırılarına çok sert ve çok daha kapsamlı cevaplar verileceği açıktır.

Çok uzaklara gitmeye gerek yok, 1980 öncesinde

DİSK Maden-İş üyesi on binlerce işçi, “tabanın söz ve karar sahibi olması” ilkesinden hareketle işyerlerinde “ünite temsilcileri” ve yanı sıra “toplulara sözleşme komiteleri” oluşturmuşlardı. Toplu sözleşme taleplerini ortak oluşturulan Maden-İş ve komiteler, patronların, ileri sürülen istemleri kabul etmemesi üzerine greve çıkma kararını da birlikte almışlardı. Meselenin bu boyutu oldukça önemlidir. İşçilerin sürece dâhil olması demek, sorumluluk duyması ve yaşanabilecek tüm olumsuzluklara karşı hazırlanması ve önlem alması demektir. Örneğin toplu sözleşme görüşmeleri sürerken, işçiler bir taraftan grev hazırlıkları yapar ama öte taraftan da çıkabilecek sorunlara karşı önlemler alırlar. Grev çadırından yemeklerin dağıtılmasına, dayanışma ziyaretlerinin nasıl kabul edileceğinden mücadeleyi diğer işyerlerindeki işçilere taşıma yöntemlerine, sağlık sorunlarının nasıl çözüleceğinden grev kırıcılarına karşı ne tip önlemler alınacağına, eğitim toplantılarının hangi günler yapılacağından grev gözcülerinin tespit edilmesine değin her şeyi taban örgütlülükleri sayesinde işçiler kolayca planlayıp çözerler.

Oysa mevcut durumda sendikaların tepesine oturan bürokrat sendikacılar, işçileri ilgilendiren hemen her konuda olduğu gibi, toplu sözleşmelerin hazırlanması ve imzalanmasında da işçilere sormuyorlar. Eğer sendika bürokratları zor durumda kalır ve manevra yapmak isterlerse greve çıkma kararı alıyor, ama işçiler sürece dâhil edilmiyorlar. Bu nedenle grevlere hazırlık yapılmadan çıkılmakta ve işçiler daha ne olup bittiğini anlamadan grevler

bitirilmektedir. İşçiler doğrudan kendilerini alâkadar eden süreçlerden dışlanırken, sendika bürokratları mevki ve ayrıcalıklarını, patronlarla ve hükümetlerle olan ilişkilerini ve dengeleri gözetererek kararlar alıyorlar.

Sınıfımızın mücadele tarihi de gösteriyor ki, işçiler taban örgütlülüklerini güçlendirip sendikalarına sahip çıkmadıkları müddetçe, sendikalar işçilerin mücadele örgütleri haline gelmeyecektir. Bürokrasinin sendikalarımızdan kovulması ve sendikalarımızın patronların saldırılarına karşı daha güçlü mücadele edebilmesi için, sendika içi demokrasiyi hayata geçirmeliyiz. Sendikal demokrasinin hayat bulması içinse taban örgütlülüklerini güçlendirmemiz gerekiyor. Taban örgütlülükleri güçlenmeden sendikal demokrasi de hayat bulmayacak, söz, yetki ve karar işçilere değil bürokratla ait olacaktır. Artık yeter deyip bürokratları sendikalarımızdan def edelim: Söz, yetki ve karar işçilere! ■

Mersin Limanında İşçiler Mücadelede

Mersin limanında MIP üst işvereninin rıhtımda tahmil ve tahliye işlerini yapan taşeronu Uğursan adlı şirket ve yine bu şirketin bir alt taşeronu olan NÇ Denizciliğin arasındaki anlaşmazlık nedeniyle 35 işçi işten atıldı. 23 Temmuzdan beri A kapısı önünde bekleyen liman işçileri bir basın açıklaması yaptılar. İşçiler halen NÇ Denizcilik bünyesinde çalışıyor gösterilmelerine rağmen limana giriş kartları iptal edilerek belirsizlik içerisinde bırakılmışlardı.

Basın açıklamasında işçiler, gemilerden asit, dökme toz çimento, yağ ve kimyasal yükleri boşaltma ve yükleme işlerini yaptıklarını, çok ağır koşullarda günde 16 saate varan, hatta bunlara eklenen mesailerle aralıksız 40 saate ulaşan çalışma sürelerinde çalıştıklarını, vardiya ve izin günlerinin düzenli olmadığını, maaşlarının keyfi zamanlarda ödendiğini, iş sağlığı ve güvenliğinin olmadığı koşullarda çalıştıklarını belirttiler. Liman-İş sendikasında örgütlü olan işçiler, TİS sürecinde grev kararına 13 gün kala NÇ Denizciliğin zarar ettiğini söyleyerek işi bırakmasının grev

kararını kırma amaçlı yapıldığını söylediler. Limanda ne pahasına olursa olsun taşeronlarda sendikalaşmaya ve örgütlenmeye devam edeceklerini, bundan vazgeçmeyeceklerini söyleyerek basın açıklamasını bitirdiler.

Basın açıklaması yapılırken içerde çalışan Uğursan işçileri de kapı önüne gelerek alkışlarla 35 işçiye destek verdiler. Açıklama sırasında alkışlarla, ıslıklarla, coşkuyla "Taşeron gidecek, sendika gelecek", "Direne direne kazanacağız", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek" sloganları yükseldi.

Ayrıca Mersin limanında nakliye işlerini yapan Akan-sel Nakliyat patronu, TÜMTİS üyesi 5 işçiyi işten attı. Patronun işten atma saldırısına karşı TÜMTİS üyesi işçiler birleşerek, işçi arkadaşlarını işe geri aldirdılar. TÜMTİS üyesi işçiler 12 Ağustos günü Mersin Limanı A Kapısı önünde düzenledikleri basın açıklamasıyla patronların saldırılarını kınadılar. NÇ Denizcilik işçilerinin de katıldığı basın açıklamasında "Direne direne kazanacağız" sloganları atıldı. ■

Kampana ve Savranoğlu'nda Direniş Sürüyor

Tuzla Deri Sanayide bulunan Kampana Deri'den sonra İzmir'de bulunan Savranoğlu Deri'de de işçiler direnişe geçti. Bu iki işyerinin sahibi aynı. Savranoğlu Deri işçileri Deri-İş'e üye oldular. Kampana'da olduğu gibi Savranoğlu Deri'de de patron sendika düşmanlığı yaptı. Sendikaya üye olan işçiler işten atılmaya başlandı. Deri-İş Sendikası'na üye oldukları gerekçesiyle işten atılan iki işçi, 3 Ağustosta direnişe başladı. Fabrikadaki kötü çalışma koşullarına karşı örgütlenen Savranoğlu Deri işçileri, direnişlerini baskılara boyun eğmeyerek sürdürüyorlar. İki işçinin işten atılmasıyla başlayan direniş, içerideki arkadaşlarının da desteğiyle büyüyerek devam ediyor.

Savranoğlu patronu direnişi kırmak için içerideki işçi-

ler üzerinde türlü baskılar yapıyor. İşçilerin sabah, öğlen ve akşam mesai bitiminde dışardaki arkadaşlarının yanına çıkıp destek vermesini ve direniş başladığından beri mesaiye kalmamalarını sindiremeyen patron, işçileri sendikadan istifa etmeye zorluyor. Performans düşüklüğü sebebiyle üretimdeki işçilere ihtar vermeye başlayan Savranoğlu patronu, direnişteki işçileri karalamaya çalışıyor. Tüm bu baskılara rağmen dışardaki arkadaşlarına destek veren üretimdeki işçiler patronun mücadelelerini kıramayacağını dile getiriyorlar. Savranoğlu işçileri işverenin Tuzla'daki diğer fabrikası önünde yaklaşık 150 gündür direnen Kampana işçileri gibi mücadelelerini sürdürüyorlar. Savranoğlu işçisi yalnız değildir! ■

Perfetti Sakız Fabrikasında Direniş Var!

Esenyurt/Kıraç bölgesinde gıda sektöründe üretim yapan İtalya kökenli Perfetti fabrikasında işçiler kötü çalışma koşullarına karşı Tek Gıda-İş sendikasına üye olmaya başladılar. İşçilerin bu girişimine Perfetti patronu işten atma saldırısıyla karşılık verdi ve iki işçi performans düşüklüğü bahanesiyle işten atıldı. Atılan iki işçi 1 Ağustosta fabrika önünde işe geri dönme mücadelesi başlattı. Tek Gıda-İş sendikasına üye olan işçiler fabrika önünde vardiya değişimlerinde içerideki işçi arkadaşlarına seslerini duyurmaya çalışıyorlar.

Sakız üretimi yapan fabrikada yaklaşık 1200 işçi çalışıyor. Sekiz saat üzerinden üç vardiya şeklinde çalışma yapılan fabrikada, asgari ücret uygulanmakta. Bazı bölümlerde hafta sonu tatilinin hafta içi kullanılması isteniliyor ve Pazar günü yapılan çalışma, fazla mesai değil normal çalışma olarak ücretlendiriliyor. Ayrıca işyerinde performans çalışması uygulanıyor. İşe yeni başlatılan işçiler sözleşmeli başlatılıyor fakat işyerinin koşulları nedeniyle işe başlayan işçiler kısa sürede işten ayrılıyorlar.

Direnişçi işçiler, işe geri dönmek için mücadele etme-

ye devam edeceklerini ve bu işyerine sendikali döneceklerini, verdikleri mücadelenin haklı olduğunu ve kazancıklarını dile getirdiler. ■

Legrand Direnişi Sürüyor

Gebze'de kurulu bulunan Legrand fabrikasında işten atılan iki kadın işçinin direnişi üçüncü ayını geride bıraktı. Bu duruma tahammül edemeyen Legrand patronu, direniş alanına duvar örerek direnişçileri fabrika kapısından uzaklaştırmaya çalışıyor. Kadın işçiler bir taraftan fabrika önünde direnişlerini sürdürürken, öte taraftan da bölgedeki işyerlerini gezerek işçilere seslerini duyurmaya çalışıyorlar. Legrand fabrikasında Birleşik

Metal-İş Sendikası (BMİS) örgütlü. Ancak BMİS yönetimi işten atılan kadın işçilerin mücadelesine sahip çıkmıyor. Sendikanın işyerinde güçlenmesi için çalışan iki kadın işçinin işten atılması, üstelik bu işten atılmaya BMİS yöneticilerinin göz yumması ibretlik bir durum. "Sendikamıza Sahip Çıktığımız İçin İşten Atıldık, Sendikalar İşçilerin Mücadele Örgütü Olmalıdır!" pankartı açan Legrand işçilerinin direnişi sürüyor. ■

GEA İşçilerinin Mücadelesi Devam Ediyor

Gebze'de kurulu bulunan Alman menşeli GEA Klima fabrikasında patron 1 Haziranda başlattığı sendikalaştırma saldırısına 19 Temmuzda bütün işçileri işten atarak sürdürdü. Birleşik Metal-İş üyesi işçiler patronun bu saldırılarına karşı direnişe geçerek yanıt vermişlerdi. Lokavt kararı alan patron, işçilerin üzerine işçi düşmanı çeteleri saldırtmaktan da geri durmadı. Polis koruması altında olan fabrikaya işçiler sokulmuyor. Aylardır direnen GEA Klima işçileri, bu süre içerisinde seslerini duyurabilmek için yürüyüşler düzenlediler. 29 Temmuzda fab-

rikadan Gebze Cumhuriyet Meydanına sloganlarla yapılan yürüyüşe, BMİS üyesi fabrika temsilcileri de destek verdi.

GEA Klima işçileri 3 Ağustos günü bu kez İstanbul Taksim'de bulunan Alman Başkonsolosluğu önüne kadar bir yürüyüş gerçekleştirdiler. Yürüyüş sonrasında ise bir basın açıklaması yapıldı. Basın açıklaması sonrası GEA Klima işçileri Taksim İlyayardı Hastanesinde direnen Dev-Sağlık-İş üyesi Güllü Hanoğlu'na bir dayanışma ziyaretinde bundular. ■

Dünya Çalkalanıyor, Öfke Seli Büyüyor!

Dünyanın birçok ülkesinde işçi ve emekçi kitleler sokaklara çıkarak tepkilerini dile getiriyorlar ve krizin faturasını ödemeyeceklerini haykırıyorlar. Sermaye hükümetleri aç, işsiz ve yoksul kitlelerin hiçbir sorununa çözüm bulmuyor. Patronlar kârlarını yükseltmek için ücretleri düşürüyor, çalışma koşullarını ağırlaştırıyorlar. Dünya çalkalanıyor, emekçilerin öfke seli büyüyor.

İngiltere: Öfke Yükseliyor

İngiltere’de 29 yaşında Mark Dugan adlı bir siyah gencin polis tarafından öldürülmesinin ardından sokaklara çıkan emekçi kitleler, günlerce polisle çatıştı ve bu cinayetin hesabını sordu. 6 Ağustosta işlenen cinayetin sorumlularının cezalandırılmasını isteyen göçmen kitleler, Tottenham’daki polis karakolunun önünde eylem yaptılar. Ancak polis yine şiddet uygulamaktan geri durmadı. Fakat bu tutum öfke patlamasına ve kitlelerin sokaklara çıkarak polisle çatışmasına neden oldu. Çatışmalar Birmingham, Liverpool, Leeds, Nottingham ve Bristol’a da sıçradı. Binalar ve arabalar ateşe verildi. Özellikle yoksul ve ezilen kesim olan siyahlar arasında protestolar yaygınlaşıyor. Olayları kontrol altına almak isteyen hükümet “güvenlik zirvesi” için toplantılar yaptı. Emekçilerin patlak veren isyanının önüne geçmek isteyen hükümet birçok kişiyi gözaltına aldı.

Medya ve hükümet sokaklara çıkan kitlelere “bir avuç bozguncu” diyerek emekçilerin isyanını İngiliz işçi sınıfının gözünden düşürmeye çalışıyor. İngiltere’de patlak veren isyan, 2005’te Fransa’da patlak veren göçmen isyanının bir benzeridir. İşsizlikten, haklarının gasp edilmesinden, ezilmekten bıkan emekçi göçmen kitleler, çürüyen kapitalizme baş kaldırmışlardır. İşçi sınıfına ve emekçilere dönük saldırılar tüm Avrupa’da şiddetli tepkiyle karşılanıyor. İngiltere’deki isyan da bunun devamıdır. Emeklilik yaşı saldırısına maruz kalan ve kemer sıkma programı dayatılan İngiliz işçi sınıfı, siyah ve diğer ülkelerden gelen göçmen emekçilerle birleşmelidir. Patronların saldırısına ancak birlikte cevap verilebilir.

İsrail’de Mücadele Yükseliyor!

İsrailli işçi ve emekçiler son iki haftadır marşlarıyla, pankartlarıyla meydanlara çıkıyor, “Sosyal Adalet” talebini yükseltiyorlar. 150 bin kişi Kudüs, Tel Aviv, Hayfa ve Aşdod gibi önemli kentlerde sokaklara çıktı. Sloganların yükseldiği mitinglerde kitleler destek için katılan şarkıcıların marşlarıyla coştular. Beş ayrı şehirde miting yapılması için duyuru yapılırken mitingler 10 ayrı şehirde yapıldı. Tel Aviv’de 50 binden fazla insan yürüdü. “İnsanlar adalet istiyor!”, Başbakanı kast ederek “Bibi evine git!”, “Yardım değil adalet istiyoruz!” sloganları atıldı.

İsrail halkının %87 gibi büyük bir çoğunluğu yapılan eylemlere destek veriyor. Uzun süredir sağlık masraflarının yükseltilmesine karşı eylemde olan doktorlar da protesto gösterilerine katıldı. İsrail genelinde belediye işçileri de sosyal adaletsizliği protesto etmek için bir günlük grev yaptı. Caddelerden çöpler toplanmadı, sokaklar temiz-

lenmedi. İşçi ve emekçiler “Toplumsal Adalet!” istiyoruz derken, Mısır halkını da selamlayarak “Mısır burada! Hükümet İstifa!”, “Esad, Mübarek ve Netanyahu Defolup Gidin” diyorlar. Mısır halkının yükselttiği talepleri de sahiplenerek daha iyi yaşam koşulları talep ediyorlar.

Mısır’da Protestolar Devam Ediyor

Mısır’da Mübarek diktatörlüğünü deviren kitleler iktidara oturan Askeri Yüksek Konsey’e karşı da mücadelelerine devam ediyorlar. Mısır halkının Mübarek’i devirme mücadelesinde tarafsız pozları kesen ordu, gerçek yüzünü gösteriyor. Grevleri yasaklayan, protestoları engellemeye çalışan Yüksek Askeri Konsey Başkanı Tantavi, kendisine karşı yapılan protestoları da zorba yöntemlerle susturmaya çalışıyor. 23 Temmuz Cumartesi günü sokaklara çıkan halkla ordu arasında çatışma yaşandı. 300’den fazla kişi yaralandı. Yüksek Askeri Konsey binasına doğru yürüyüşe geçen Mısırlı işçi ve emekçilere eli bıçaklı gangster çeteleriyle birlikte ordu ve polis güçleri saldırdı. Ancak tüm bu saldırılara rağmen kitleler vazgeçmeyerek yürüyüşlerine devam ettiler.

Bu hain saldırıları düzenleyenlerin yargılanmasını isteyen Mısırlı işçi ve emekçiler aynı zamanda düzenin bekasını savunan Askeri Konsey’in de görevden el çekmesini istiyorlar. Tantavi hükümeti işçilerin taleplerine de kulak tıkamış durumda. İşsizlik oranı yükselmeye devam ediyor. Grevler yasaklanmasına rağmen sürüyor. Askeri Konsey geçtiğimiz hafta içerisinde Eylül ayında yapılacak genel seçimlerin ertelendiğini açıkladı. Mısırlı işçi kitleler hem sosyal hakları, hem de demokratik ve siyasal özgürlüklerinin sağlanması talebiyle daha kitlesel eylem çağrısında da bulundular.

İspanya: Kitleler Yeniden “Güneşin Kapısı” Meydanında

İspanyalı işçiler ekonomik krizin faturasını sırtlarına yıkmak isteyen hükümet ve patronlar sınıfına karşı mücadelelerine devam ediyorlar. 25 Haziranda farklı şehirlerden yola çıkan kitleler Puerto del Sol (Güneşin Kapısı) meydanında gösteri yapmış ancak birçoğu alanı terk etmemişti. 5 Ağustos Cuma günü polis kitlelere saldırmış ve alandan çıkarmak istemişti. Çıkan çatışmanın sonucunda 20 kişi yaralanmıştı. Polisin saldırısını protesto eden kitleler yeniden Puerto del Sol meydanına geri

döndüler. İspanya’da adına “öfkeli” denilen gençler, işsizliğe ve krizin faturasının emekçilerin sırtına yüklenmesine karşı eylemlerine devam ediyorlar. İspanya’da işsizlik oranı oldukça yükselmiş durumda. Avrupa bölgesindeki 17 ülke arasında %21 oranıyla işsizliğin en yüksek olduğu ülke İspanya. Özellikle gençler arasında işsizlik oranı %35-40’a dayanmış durumda. Kriz İspanyol futbolunu da etkiledi. 1. ve 2. ligde oynayan oyuncular yeni sezonun ilk iki haftasında greve çıktı. Futbolcular sözleşmelerinde hak ettikleri paraların kendilerine verilmesini istiyor. ■

Afrika Açlıktan Kırılıyor, Patronlar Kârlarını Düşünüyor

Açlık Afrika’da insanların canını almaya devam ediyor. Açlıkla özdeşleşen Afrika kıtası, bugün toplu ölümlerle gündeme gelmiş durumda. Başta Somali olmak üzere Doğu Afrika ülkelerinde açlık ve kuraklık her gün büyüyor. Açlık, Somali’yle birlikte Etiyopya, Kenya, Cibuti ve Ugandalı kardeşlerimizi de vuruyor. Afrika Boynuzu olarak adlandırılan bu bölgede, açıklanan bilgilere göre açlıktan etkilenen 15 milyon insana yardım edilemezse hepsi ölecek. Bu sayının daha da artabileceği söyleniyor. Milyonlarca insanı etkileyen açlık sorunu bir an önce çözülemezse, Afrika kıtası dünyanın en büyük mezarı haline gelecek. Başta çocuklar olmak üzere, Afrikalı emekçiler bir parça yiyecek bulabilmek için kilometrelerce yol tepiyor ve mülteci kamplarına ulaşmaya çalışıyorlar. Ekmeğe ulaşmak için yürüyen emekçi halktan yüzlercesi her gün yollarda açlıktan ölüyor. Yaşanan açlığın haddi hesabı yok, ama bir o kadar da trajedi yaşanıyor. Üç dört çocuğuyla yollara düşen kadınlar, en zayıf çocuklarını yollarda ölüme terk etmek zorunda kalarak diğer çocuklarını kamplara ulaştırmaya çalışıyorlar.

Aç insanlar kilometrelerce yol yürüyüp mülteci kamplarına gidiyorlar, fakat mülteci kamplarına ulaşmadan hastalıktan ve açlıktan yollarda yaşamlarını yitiriyorlar. Yüzlerce çocuk ise anne ve babalarını açlıktan kaybettiği için, yollarda tek başlarına yürüyor. Kenya’da bulunan mülteci kampı Dadaab’a ve Etiyopya’daki Dollo Ado kampına her gün binlerce aç insan akın ediyor. Kapasi-

tesi 90 bin kişilik Dadaab kampına şimdiye kadar 500 bin insan ulaşmış durumda. Mülteci kampları oldukça yetersizler. Dolayısıyla aç ve susuz Afrikalıların mülteci kamplarına ulaşmış olması sorunları çözmiyor. Kamplarda insanlar birçok sorunla yüz yüze, başta gıda olmak üzere, barınma ve ilaç sıkıntısı yüzünden binlerce insan hastalanıyor ve yollarda ölmeyenler burada ölüyor.

Afrika kıtasındaki açlığın önüne geçilememesini kâdilerle, yetersiz üretimle, doğa olaylarıyla açıklamak büyük bir kandırmacadır. Bugün dünyada savunma ve silah harcamalarına tam 1,5 trilyon dolar ayrılıyor. Eğer bu para silaha değil de yiyeceğe harcanırsa açlığın kökü Afrika’dan kazınıp atılmış olur. Afrikalı emekçi kitlelerin açlıktan ölmesinin sorumlusu, kâr düzeni kapitalizmdir. Günümüzde teknoloji oldukça gelişmiş durumdadır ve gerçekleştirilecek planlı bir üretimle 10 milyardan fazla insanın karnını doyurmak mümkündür. Oysa dünyada 6,5 milyar insan yaşıyor, ama yarısından çoğu yoksul ve bir milyar insan aç. Çünkü kapitalizmde her şey kâr amaçlı üretiliyor ve insanların aç olması ve ölmesi patronların umurunda değil. Patronlar satamayacakları malları üretmezler. Dünyayı cennette çevirebilecek bilim ve teknolojiye de patronlar sınıfı tarafından pranga vurulmuştur.

Şunu çok iyi bilelim ki, dünyamızda açlığı, yoksulluğu, işsizliği, savaşları üreten kapitalist sistemdir. Her şey kâr amaçlı bakan, insanı bile metalaştıran bu düzen artık iyice çürümüş durumda.

Bir tarafta bolluk ve güllünlük, ama öte tarafta açlık ve yıkım üreten bu kâr düzenidir. İnsanlık böyle bir düzeni yaşamaya mecbur mudur? Açlığın, yoksulluğun, işsizliğin, savaşların olmadığı bir dünya kurmak bir hayal değildir. Böyle bir dünya kurmak için, insanlığa tarifsiz acılar yaşatan bu kâr düzenine boyun eğmemek ve kabullenmemek gerekiyor. Kapitalist sistem yıkılmadan toplumun kurtulması mümkün değildir. ■

“Girelim Selia, Haydi Hatice”

■ Aydınli'dan bir işçi

Biri Arjantin'de, biri Türkiye'de. İkisi de tekstil işçisi, ikisi de kadın. Birinin adı Selia, öbürünün adı Hatice. Selia'nın çalıştığı fabrikanın adı Brukman. Brukman'ın patronu 2001 krizinde fabrikayı borç batağı içerisinde bırakarak ülkeden kaçmış. Hatice'nin çalıştığı fabrikanın adı Reha Tekstil. Reha Tekstil patronu örgütlenerek fabrikaya sendikayı sokan işçileri toplu olarak işten atmıştı. Yıl 2001, 2002. Patronların aşırı kâr hırsı yüzünden çıkarttıkları kriz dünyayı kasıp kavuruyordu. Tonlarca gıda maddesi depolarda çürüyor, milyonlarca işçi ve ailesi ise açlığın pençesinde kıvranıyordu. Dünyanın dört bir yanında bacaları tütmeyen fabrikalar vardı. Makineler susmuş, onlara can veren işçiler açlığa terk edilmişti. Patronlar, su almaya başlayan gemileri terk eden fareler gibi fabrikalarını bırakıp kaçmışlardı. Selia da Hatice de fabrika önünde biriken işçilerin en önündeydiler. Ve omuzlarında ağır bir yük vardı. İlk adımları onlar atacaktı. Attılar da... Çünkü onların ortak bir yanı vardı. Kendileri bunun farkında olmasalar da ikisi de birer öncü işçiydiler.

Ben Reha Tekstil işçileri işten atıldıklarında sınıf dayanışması için fabrikanın önündeydim. Hatice ve diğer Reha Tekstil işçileri ile o gün fabrikayı işgal ettiklerinde tanışmıştım. Selia ve Brukman işçilerini ise derneğimiz UID-DER'in Aydınli temsilciliğinde “Brukman Kadınları” isimli belgeseli hep birlikte izleyince tanıdım. Belgeseli izlerken Arjantinli işçi kardeşlerimizle sorunlarımızın da çözümlerimizin de aynı olduğunu yine gördük. Ve hep birlikte mücadele ettiğimizde nasıl da her şeyin değişebileceğini, beraberce ürettiğimiz gibi kardeşçe paylaşabileceğimizin de bir örneğini gördük.

Selia adlı öncü kadın işçi fabrikaya girmeye çalıştıkları anda içinden geçenleri daha sonra şöyle anlatıyor: “Ben en öndeydim. Omuzlarımda ağır bir yük hissediyordum. İçim bir sıcaklıkla doldu. Arkadaşlarıma doğru döndüm ve gerçekten girmek istiyor musunuz diye sordum. Çiti ittim ve içeri girdik. Biz de bilmiyoruz ki nasıl yaptığımızı...”

Brukman işçileri kendileri için üretiyor.

Hatice ise şöyle dile getiriyor yaşadıkları benzer süreci: “Biz sabah saat 8’de işbaşı yapıyorduk. Geçen yıl bir Pazartesi günü fabrikanın önüne geldiğimde kapının girişinde karşılıklı duran iki güvenlikçi vardı. Aralarından geçerken çok korkmuştum. Bizi korkutmak için her yolu deniyorlardı. Bellerinde copları vardı. Onların saatleri sabahları ileride akşamları ise geride olurdu. Birkaç gün sonra anladık ki patron bizim fabrikaya sendika getirmek istediğimizi haber aldıktan sonra güvenlik elemanları almış. Biz bu güvenlik elemanlarına kendi aramızda ‘minik’ diyorduk. Ama açıkçası bugüne kadar hepimiz, özellikle kadın işçiler onlardan korkuyorduk. Hepimiz karınca sürüsü gibi kapının önüne doğru birikmiştik. Demir kapının fabrika tarafında yüzlerce polis vardı. Kapının dibinde iki güvenlikçi, yani ‘minikler’ vardı. Demir sürgülü kapının çekme kısmını bir tarafından ben tutuyordum, bir tarafını güvenlikçi tutuyordu. Başımı arka-

daşlarıma doğru çevirdiğimde herkesin içeri girmek için kararlı olduğu gözlerinden okunuyordu. Kalabalığın içinden biri ‘hadi Hatice’ diye bağırdı. Kapıya doğru döndüm. İki elimle sürgülü kapıyı itirdim. Kapı gürültüyle açıldı. Ben tek başıma açmadım o kapıyı. Hep birlikte açtık. Biz kol kola girdiğimizde karşımızda hiçbir gücün duramayacağını yaşayarak gördüm. Ama bunları nasıl yaptığımızı ve yapabileceğimizi biz de bilmiyorduk ki...”

Arjantinli Selia ile Türkiyeli Hatice'nin birbirlerine iki kardeş gibi benzemeleri size ilginç mi geliyor? Gelin bunun nedenini UID-DER Sinema Kolu'nun bizler için seçtiği filmleri izleyerek çözelim. İşçi sineması tadındaki film etkinliklerini kaçırmayalım. Tıpkı diğer etkinlikler gibi...

UID-DER işçilerin bilinçlenmesi ve örgütlenmesi için etkinlikler düzenliyor. İşçilerin verdikleri mücadeleleri anlatan film ve belgeselleri ancak UID-DER gibi bir işçi örgütü bize ulaştırabilir. UID-DER işçilerin örgütlenmesi ve bilinçlenmesi için yaşanmış deneyimleri dipte köşede bile olsa bulup çıkarıyor. UID-DER'in düzenlediği seminer, film ve belgeselleri kaçırmayın. Hakları için mücadele yolunu seçen Brukman ve Reha Tekstil işçilerinden Selia ve Hatice bir gerçeği bize çok güzel anlattılar. Mücadele öğretir, geliştirir ve örgütler. ■

Patronlar Şirinlere Neden Karşı?

1958 yılında, Belçikalı karikatürist Peyo tarafından bir köy kuruldu, Şirinler köyü. Bir çizgi filmde kurulan bu köy, daha önce ya da daha sonra çizgi filmlerde kurulan köylere benzemiyordu. 1981 yılından itibaren Şirinler adlı çizgi film televizyonda gösterilmeye başlandı. Geçen günlerde Şirinler köyünün yaratıcısı yazarın doğum günü vesilesiyle gündeme gelen Şirinler, yeniden tartışılmaya başlandı. Bir dönem ABD’de yasaklanan Şirinler’in, Türkiye’de yayınlanmasına da tepki gösterilmişti. Bir süre sonra da Şirinler gösterimden kaldırıldı. Niye mi? Çünkü Şirinler paylaşımcılığı, ortak çalışıp kardeşçe paylaşmayı, zorluklara karşı ortak mücadele etmeyi yani dayanışmayı anlatıyor. Oysa patronlar bencilliği, rekabeti, parayı, kârı, patron işçi ilişkisini meşullaştırılan çizgi filmler yayınlanmasını istiyorlar. Çocukların bu filmleri izleyerek büyümesini, düzenin insanları olmasını istiyorlar.

Aşçı Şirin, Usta Şirin, Gözlüklü Şirin, Sakar Şirin, Ressam Şirin, Madenci Şirin, Süpürgeci Şirin ve Şirin Baba Şirinler’den bazılarıdır. Kocaman bir ormanda mantar evlerin içinde yaşayan Şirinler, ortaklaşa bir yaşam sürdürürler. Her biri ayrı bir yetenektir ve bu yeteneklerini hep beraber mutlu bir şekilde yaşamak için kullanırlar. Şirin Baba, tüm Şirinler’in babası gibidir. Deneyimli, bilge, merhametli ve adaletli olması nedeniyle tüm Şirinler’in otoritesi haline gelmiştir. Diğerlerinin, kötülükler karşısında ne yapacağını bilen, erdemli ve adaletli birer Şirin olmasına uğraşır. Şirin Baba’nın tüm uyarılarına rağmen Şirincikler yine de başlarını belaya sokmayı başarırlar ve Şirin Baba imdada yetişir. Şirin Baba, çizgi filmde kötüyü temsil eden ve doymak bilmeyen Gargamel’in gazabından, ne yapar eder korur şirinciklerini. Hep birlikte uyumlu ve mutlu yaşayabilmeyi öğütler onlara. Onlar da Şirinler köyünü adeta cennete çevirirler.

Köydeki tüm Şirinler’in yemeğini Aşçı Şirin yapar. Yüzlerce yemek tarifi bilir ve onları Şirinler için pişirir. Usta Şirin, köydeki onarım, tamir işlerinden sorumlu olmakla beraber sürekli yeni bir icat peşindedir ve teknolojik bilgiyle ön plana çıkar. Ressam Şirin, pek çok görsel sanatla yetenekli, başarılı bir ressamdır. Madenci Şirin, köydeki

madende çalışır. Şirinlerin kullandığı metal eşyaların çoğu onun çıkardığı madenden elde edilir. Koyu mavi, eski bir ceket giyer ve metal bir işçi şapkası takar. Süpürgeci Şirin de bacaları temizlemekten sorumludur. Gözlüklü Şirin, Şirinler üzerinde üstünlük kurmaya çalışması, popüler olma takıntısı ve kendisini övmesi sebebiyle, Şirinler tarafından sık sık köyden kovalanır. Kariyerizm, Gözlüklü Şirin nezdinde mahkûm edilir. Çiftçi Şirin, tarla işleriyle uğraşan Şirin’dir. Tarlasında Şirinler için yiyecekler yetiştirir, hasat zamanında da organizasyondan sorumludur.

Şirinler’in birbirleriyle akrabalığı yoktur. Hatta Fransız aksanıyla konuşan Ressam Şirin, Avustralyalı aksanıyla konuşan Süpürgeci Şirin ve İrlandalı aksanıyla konuşan madenci Şirin, halkların kardeşliğini simgeler. Bu köyde para yok. Tüm Şirincikler birlikte çalışıyor, üretiyor ve paylaşıyorlar. Çalışamayan Şirinler’e çalışabilen Şirinler, karşılık beklemeden bakıyorlar. Şirinler’in bu düzenini dağıtmak isteyen ve Şirinler’i ele geçirmek isteyen Gargamel ise adeta patronlar gibi hareket etmektedir. Çizgi filmi yaratan yazarın niyetini bilmiyoruz, ama Gargamel’in patronların düzeni olan kapitalizmi simgeleyen bir şekilde hareket ettiğini söylemek mümkün. Gargamel’e karşı Şirinler örgütlü davrandıkları, birbirlerine sahip çıktıkları için yenilmiyorlar. Gargamel’in yanında sadece kedisi Azman var. Azman’ın en önemli görevi Şirinler’i yemek ama asla başarılı olamıyor. Gargamel her yenilgide Azman’ı evden atıyor. Şirinler Gargamel’in türlü oyunlarına karşı beraberce mücadele ediyor ve kazanıyorlar.

Şirinler komün yaşamı sürdürüyorlar, tüm ihtiyaçlarını birlikte çalışarak karşılıyor, her şeyi paylaşıyorlar. Bu durum elbette patronların ve onların medyasının hoşuna gitmiyor. Şirinler’in yerine, gerçeklikle alâkası olmayan, bireysel davranmayı, öne çıkmayı, zorluklar karşısında sessiz kalmayı, korkmayı öğreten çizgi filmler yayınlanıyor. Böylece taze beyinlere kapitalizmin çıkarıcı kültürü ve ilişkileri kazınmış oluyor. İşçiler ve işçi çocuklarının gözünde, patronlar ve onların sömürü düzeni meşullaştırılmak isteniyor. Patronların istediği gibi bencil, güvenilmez, üçkâğıtçı, bön ve korkak değil; bilinçli, güvenilir, dürüst, cesur, paylaşımcı ve mücadeleciler insanlar olmalıydı. ■

Otobüs Olmak ve İşçi Hayali!

■ Sarıgazi'den bir işçi

Hep hayallerimizle yaşıyoruz değil mi? Hayallerimiz belki bizi daha umutlu ve dirençli, belki de daha kör ve sağır kılıyor etrafımızdaki sorunlara. Meselâ sayısal loto oynayıp zenginlik hayali kuruyoruz ve böylelikle kurtulacağımızı düşünüyoruz her şeyden. Yatımız olsun, evimiz olsun, bankada şu kadar paramız olsun istiyoruz. Küçükken gözde mesleklerden birini seçer ona göre hayaller kurardık. İlginç bir anımı anlatmak istiyorum.

İlkokula ilk başladığımda sınıf öğretmenimiz hem bizi tanımak hem de kendini bize tanıtmak için adımızı ve büyüyünce ne olmak istediğimizi sormuştu. Sırayla herkes kalkıyor, adını ve hayalindeki mesleği söylüyordu. Kimi avukat, kimi doktor, kimi pilot, kimi asker, kimi hâkim derken sıra en arkada oturan en son kişiye geldiğinde, arkadaşım “adım Dursun, Ali Dursun. Ben büyüyünce otobüs olmak istiyorum” dedi. Hep birlikte güldük. Sonra Dursun’un adı “otobüs” olarak kaldı. Ama ilginçtir, o sınıftan, o sayılan mesleklere sahip kimse çıkmadı. Dursun otobüs olmadı ama bir otobüse şoför oldu. Aslında anlatmak istediği de buydu.

Aslında çocukluğumuzdan beri hayallerimiz hiç bitmedi. Benim de bir hayalim var. Umarım hoşunuza gider. Bir kulüp kurmak istiyorum. Sıradan, adını henüz düşünmedim. Ama meselâ, bütün şöhretli futbolcular olacak içinde. Örneğin Messi, Ronaldo, öyle milyon dolarlar falan da olmayacak asla. Lüks evler ve arabalar da. Bir fabrika işçisi gibi gidip gelecekler kulübe. Sonra statlara bedava girecek taraftar, forma, bilet satmış falan yok. Umarım bir gün böyle bir kulübüm olur. Bu hayalim gerçekleşmiş olsa, belki futbol izlenir ama bu kadar taraftar olmaz değil mi? Böyle bir kulüp olduğunda para getirmeyeceği için belki hiçbir çocuk okul sırasından kalkıp “ben futbolcu olmak istiyorum” demezdi.

Evet, bugünlerde gazetelerde, televizyonlarda, bilmem hangi kulüp hangi futbolcuya şu parayı teklif etti yazıyor. Bizim gibi fabrikada çalışan ve asgari ücretli bir işçinin rüyasında bile göremediği paralar, milyon dolarlar, lüks evler, son model arabalar... Elbette ki futbolcunun aldığı parada gözümüz yok. Ama bir yanda emeğini, zamanını ve hayatını ortaya koyup asgari ücretle hayat kavgası veren yoksul çoğunluk, diğer tarafta paylaşılan büyük bir servet olunca zoruna gidiyor insanın. Belki de düşünülmesi gereken şu ki, bizim, gönlümüzce sevdiğimiz ve taraftarı olduğumuz kulüp, bizden aldığı paralarla milyon

dolarları havalara saçıyor ve bizi taraftar adı altında kendine müşteri yapıyor. Patlak veren şike olayı profesyonel futbolun ne hale geldiğini ve kimlere hizmet ettiğini de gözler önüne seriyor. Bunlar duygularımızı ve cebimizi sömürüyor. Diğer taraftan zaten ayrılıkların ve farklılıkların ortasında bizi daha da farklı ayrımların, farklılıkların içine atıyor.

Evet, umut ve hayal dünyası bizim için vardır. Her an zengin olabilirdik, futbolcu olabilirdik, sanatçı, türkücü, şarkıcı... Bir yerinden tuttum mu kurtulurduk bu yoksulluktan. Oysa kafamızı nereye çevirsek çevirelim şurası bir gerçek ki bu umut dünyasında, kurtuluş yok tek başına. Senin kurtuluşun o sorunların bittiği anlamına gelmiyor, aksine daha da katmerleşmesi anlamına geliyor. Gene savaşlar, gene yokluk, gene hak gaspları, gene yoksullukla boğuşan çoğunluk... Sorgulanması gereken, futbolculara o parayı verenlerin kendi fabrikalarında çalışanlara asgari ücreti bile çok görüyor oluşu ve bizim buna razı oluşumuz. Sorgulanması gereken, bu adaletsiz paylaşımın ve düzenin her şeyi ortadayken ve belliyken bizi bütün bunlara razı eden şey. İşte bu sistemin bilincimizde yarattığı yanılsama: “Futbolcu olursam kurtuldum”, “sanatçı olursam kurtuldum”, “büyük ikramiye bana çıksa kurtuldum...” İşte bu yüzdendir o futbolculara dağıtılan milyon dolarlar, başka bir nedeni yok. İşçi sınıfının şairi Nazım Hikmet’in dediği gibi:

**ses yalan söylüyorsa,
söz yalan söylüyorsa,
ellerinizden başka her şey
herkes yalan söylüyorsa,
elleriniz balçık gibi itaatli,
elleriniz karanlık gibi kör,
elleriniz çoban köpekleri gibi aptal olsun,
elleriniz isyan etmesin diyedir**

Haklıydı şair. İnandırıldığımız yalanları yaşıyor ve o yalanların peşinden koşuyoruz. Oysa bizim, yani her gün aynı sorunlara uyananların hayali şu olmalı: Her şeyiyle daha yaşanılır bir dünya kurabilmek ve elleriyle ürettiklerini eşit bir şekilde paylaşırabilmek. Belki o zaman futbol da yalancı olmaktan kurtulur ve yeni bir dünya ellerimizin isyanıyla var olur. İnanın, işte o zaman hayallerimiz bize hiç olmadığı kadar yakın olmuş olur. ■

17 Ağustos Depremi Kimi Vurdu?

■ Kocaeli'den bir işçi

17 Ağustos 1999 depreminin ardından 12 yıl geçti. 17 Ağustos dediğimiz zaman herkeste aynı hüznün beliriveriyor. Acısı o kadar taze ki. İnsan nasıl unutabilir o karanlığı, o uğultuyu, o çığlıkları, kararan hayatları, tükenen umutları... Günlerce yazıldı, çizildi, burjuva medyada çokça tartışıldı. Adına “doğal afet” denildi. Deprem doğal da, depreme uygun bir kent ve evler inşa edilmemesi doğal mı? Bunca ölüm, bunca yıkım gerçekten doğal mıdır?

Aslında yıllardır geliyorum diyen bir tehlike vardı. Ancak bu, devlet tarafından, onun sözcüleri tarafından hep kulak arkası edildi. Yine her zaman olduğu gibi bu yıkımlardan nasiplenene biz işçi ve emekçiler olduk. Neden mi? Çünkü derme çatma evlerde oturulmaya mahkûm edildik. Ve bu evler 17 Ağustos günü başımıza yıkıldı. Resmi rakamlara göre depremde hayatını kaybedenlerin sayısı 17 bindir. En büyük hasar ve kayıp tam bir işçi kenti olan Kocaeli’de yaşandı. Bu gerçek, depremde hayatını kaybedenlerin işçi ve emekçiler olduğunu bir kez daha gözler önüne seriyor. İşçiler kayıplarını enkaz altında ararken, patronlar tam donanımlı, her şeyin düşünüldüğü evlerinde zevk sefa içerisinde yaşamlarına devam ediyorlardı. Çocuklar anne babalarını, anne babalar evlatlarını gömdüler 17 Ağustos’un karanlığına. İnsanlar kayıplarına ağlarken, patronlar ve onların hükümeti DSP, ANAP ve MHP koalisyonu bir gece ansızın yangından mal kaçırırçasına emeklilik yaşını yükselten yasayı meclisten geçirdiler

Depremzedelerden bir kısmı devletin yaptığı prefabrik konutlara yerleştirildiler. Ancak aradan daha birkaç yıl

geçmişti ki Arızlı’da olduğu gibi, depremzedeler yerleştirildikleri bu konutlardan atılmaya başlandılar. Bu büyük ve korkunç yıkımın üzerinden tam 12 yıl geçti. Dönüp baktığımızda hiçbir değişikliğin yapılmadığını, gözle görülür, elle tutulur bir adım atılmadığını görüyoruz. Yaşadığımız toprakların bir deprem coğrafyası olduğu sürekli söyleniyor. Son günlerde pek çok bölgede irili ufaklı depremler meydana geldi. En ufak bir sarsıntının ardından konu hemen İstanbul’da çok büyük bir depremin yaşanacağına, on binlerce hatta milyonlarca insanın hayatına kaybedeceğine geliyor. Ama aradan biraz zaman geçtikten sonra bu konu unutturuluyor. Yaşanacak bir depremde on binlerce insanın hayatını kaybedeceği dile getirilmesine rağmen, bunun önüne geçmek için kapsamlı herhangi bir adım atılmıyor. Dünyada her türlü zenginliği biz işler yaratıyoruz ve tam donanımlı, sağlıklı konutlarda yaşamayı hak ediyoruz. Depreme karşı önlem alınması için de mücadele etmemiz lazım. Depreme karşı önlem alınması için mücadele, ekonomik ve sosyal haklarımız için mücadeleden kopartılamaz. ■

Adana’da Plastik İşçilerinin Sorunları

■ Adana’dan ÜİD-DER’li bir işçi

Merhaba arkadaşlar, ben poşet üreten bir fabrikada çalışan bir işçiyim. Size çalışma koşullarımızdan ve fabrika içerisindeki sorunlardan bahsetmek istiyorum. Fabrikada ayda 70 ton poşet üretiyor, 2 vardiya ve 7 kişilik ekiple çalışıyoruz. Eksik elemanla çok üretim isteyen patronlar bize de ağır çalışma koşullarını dayatıyorlar. İtiraz eden arkadaşlarımıza ise “beğenmeyen bırakıp gitsin” diyorlar yani işten çıkarmakla tehdit ediyorlar. Haftada 6 gün 13’er saat çalışıyoruz; yani 78 saat. Sigortasız çalıştırılıyor ve keyfi işten atmalara maruz kalıyoruz. Bizlere verilen değer, fabrikada verilen yemeklere de yansıyor. Her geçen gün yemekler daha az ve daha kötü çıkıyor. Bazı arkadaşlar işini kaybetme korkusundan dolayı seslerini çıkarmıyorlar.

Fazla mesailer ödenmiyor. Çocukları ve kadın işçileri sigortasız ve düşük ücretle çalıştırıyorlar. O kadar utanmazlaşıyorlar ki, insanların özel yaşantılarına bile kısıtlama getirmek istiyorlar. Çalıştığımız işyerlerinde ve görüştüğümüz diğer atölye ve fabrikalarda yemek molaları ya-

rım saati geçmiyor. Çay molaları hiç verilmiyor, işçilere servis verilmiyor, Bunlar yetmezmiş gibi senelik izinler ya zorunlu olarak bir hafta veriliyor ya da hiç verilmiyor. Resmi tatiller kullanılmıyor, ücretleri ödenmiyor. İşten çıkarılan işçi arkadaşlarımızın hak ettikleri tazminatları vermek istemiyorlar. Bu yüzden haberimiz olmadan girdi-çıkı yapıyorlar ve hak ettiğimiz tazminatlarımızı vermiyorlar.

Adana’nın yaz aylarında bunaltıcı sıcaklığı ve nemi insanı yeterince bunaltırken hava sıcaklığı işyerindeki ısı ile birleşip 60 dereceyi buluyor. Bu sıcaklıkta sağlığımız açısından hiçbir önlem alınmadan kimyasal bir üretim yapılıyor. Bu kadar çok sorunun yaşandığı fabrikamızda ve diğer işyerlerinde bu sorunların üstesinden gelebilmek kolay olmayacak. Ama bizlerin de bilinçleneceği, yan yana gelip birlik olabileceği ve aynı çatı altında birleşip patronlar sınıfına karşı mücadele edeceği, yolumuzu aydınlatan bir güneşimiz var. Yıllarca süren karanlığa karşı bir güneş gibi yolumuzu aydınlatmaya başlayan ÜİD-DER’e ve ÜİD-DER’li mücadelecilerimizle Adana’dan merhaba. ■

Tatil Hakkımı İsterim!

■ Bostancı'dan bir otomotiv işçisi

Bizler, işçiler ve emekçiler olarak çalışma koşullarımızı bakanıksadıkça, belki de en çok tatil yapmayı unuttuk. Bazen çok iş değiştirdiğimiz için ya da paramız olmadığı için, her ne kadar niyetlensek de yapamaz olduk şu hayalimizdeki tatilleri. Çoğumuz hayal etmeyi bile unuttuk. Gazeteleri aldığımızda çarşaf çarşaf ilanlar görüyoruz, burjuvazi tatil satıyor bu aylarda. Çünkü 1 yıl boyunca çalışmaktan bitkin düşmüş işçiler, bir nebze olsun dinlenmek istiyorlar. Ancak bu ne aldığımız ücretlerle ne de sürekli girdi çıktığı yapılmasından bir türlü hak edemediğimiz yıllık izin gün sayımızla mümkün. Çoluğumuzu çocuğumuzu alıp şöyle uzaklara gitmek iyi olmaz mıydı sizce de? Ancak biz işçiler o tatillerin yanından bile geçemiyoruz.

Ben 2008 krizi ile birlikte uzun süre işsiz kalmış bir işçiyim. Bu işsizliğim boyunca, idareten bulduğum işler oldu. Bir seneyi dolduramadım çıktığım işler oldu. Tüm bunlar bana,devletin sağlık sigortasından faydalanamama, eksik sigorta prim günü ve bir türlü hak edemediğim ücretli izinlere maloldu. Biliyorsunuz, bir işyerinde çalışmaya başladığımızda, bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dâhil) çalışmış olanlara 14 işgünü, beş yıldan fazla on beş yıldan az çalışmış olanlara 20 işgünü, on beş yıl (dâhil) ve daha fazla çalışmış olanlara 26 işgünü ücretli izin verilmek zorunda.

Belki de bu bilgileri doğru düzgün çok azımız biliyoruz. Çünkü çok azımız bir işyerinde beş seneyi aşmış da 3 hafta tatil yapabildik. Çok azımız biliyoruz Karadeniz'in o meşhur yaylalarını, Akdeniz'in sıcak sahillerini, Ege'nin tarihi yerlerini. Her yıl yüz binlerce yabancı turist Kapadokya'yı, Antalya'yı ve Efes'i görmeye gelirken, biz aklımızdan bile geçirmediğimiz oraları ziyaret etmeyi. Suçumuz da değil bunları düşünmemek, bizler İstanbul'da yaşayıp da boğazı görememiş bir sınıfın çocuklarıyız.

Ama tüm bunlar kader ya da cahillik değil. Bize reva görülen hayatın içine tıklıp kaldığımızdan dolayı, ufkumuz ve bütçemiz bu kadar dar. Bütçemiz ve ufkumuz birbirini daraltıyor bu aralar. Daha iyisini hayal etmedikçe daha azına razı gelmeyi öğreniyoruz. Oysa biz bu kısır döngünün içinde sayıklarken, patronlar tekneleri ile mavi turlar arşınıyor. Güzeldir çünkü bu mevsimde Yunan adaları. Biz ise düşman bellemişiz o suları. Ama patronların birbirine itimadı tam, bir biz işçiler düşman kalmışız birbirimize. Biliyor musunuz sırf yemek için Paris'e giden patronlar var bu memlekette.

Neyse efkârın bu kadarı size de bana da yeter. Belli ki, bir tatil varsa gideceğimiz, o bile patronlardan sökecek alınacaktır. Şunu da itiraf edeyim ki, tüm bu yazdıklarım, iki senedir tatile gidememiş bir işçinin, öfkesinden damlamıştır. ■

İlk Fabrika Deneyimim

■ Gebze'den bir kadın işçi

Dostlar merhaba. Yeni bir işe başladım. Sizlere iş koşullarımdan bahsetmek istiyorum. Gebze Organize Sanayi Bölgesinde 420 kişilik bir fabrikada çalışıyorum. İlk defa bir fabrikaya girdim. Elektrikli ev eşyaları üretiyoruz. Ne yazık ki daha bir haftadır çalışıyor olmama rağmen, patronların işçileri nasıl da katmerli sömürdüklerine dair çok şey gördüm. Meselâ ben de tıpkı diğer işçi arkadaşlarım gibi geçici işçiyim. En büyük sorunumuz da bu zaten. Çünkü iş güvencemiz yok. 11 aylık sözleşme bittiği zaman bizleri kapı önüne koyabilirler. 11 ay boyunca kadroya kalmak için çok çalışıyoruz. Hiçbir sorun karşısında sesimizi çıkaramıyoruz. Bant usulü çalış-

yoruz. Bize "bugün mesai olabilir" deniliyor. Ancak gün içinde o kadar çok üretim yapıyoruz ki fazla mesaiye gerek kalmıyor.

Ben de dâhil çok sayıda arkadaşım taşeron işçisiyiz. İşyerindeki kadrolu işçiler bizim onları işlerinden edeceğimizi düşündükleri için biz taşeronlarla konuşmak bile istemiyorlar. Üretim esnasında birlikte çalışıyoruz. Ama onun dışında işçiler arasında iletişim ve dayanışma yok. Ben bu durum değişsin diye çaba göstereceğim. Bu fabrikada hem işimi yapacağım hem de işçiler arasında bu rekabetin ortadan kalkması ve dayanışmanın güçlenmesi için çalışacağım. İşyerimdeki gelişmeleri siz işçi dostlarımla paylaşmaya devam edeceğim. ■

Maaş Bordromu ÜİD-DER'de Hesaplattım

■ Aydınlı'dan bir tekstil işçisi

Salam dostlar, ben yaklaşık olarak bir sene önce bir tekstil fabrikasında işe başladım. Daha önce hiç fabrika ortamında çalışmamıştım. Aybaşında maaşımı aldığımdaya önüme iki adet kâğıt koydular. Birini imzalayıp aldılar, diğerini ise bana verdiler. Ne olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Yanımda çalışan işçi arkadaşşıma dönüp sordum. Bize imzalattıkları bu kâğıtlarda neyin neydi?

Bir arkadaşım maaş bordrosu dedi. "Nedir bu maaş bordrosu?" dediğimde, bize hakkımızı tam ve eksiksiz verdiklerinin yazılı belgesi demişti. Ben de inanmak zorunda kalmıştım. Daha maaş bordrosunun ne olduğu hakkında bile bir fikrim yoktu. O günden sonra ne za-

man maaş alsam maaş bordromu eve götürür saklardım. Hatta kardeşimin çalıştığı fabrikada maaş bordrosu vermiyorlar diye onunla dalga geçerdim. Bak bizim fabrika daha sağlam, maaş bordrosu bile veriyor!

Ama işin aslını çok sonra ÜİD-DER'le tanışınca öğrendim. Maaş bordromu ÜİD-DER'de hesapladığımda, zaten çok düşük olan fazla mesai saat ücretimin tam olarak ödenmediğini ÜİD-DER sayesinde fark ettim. Benim kaldığım fazla mesai saatiyle maaş bordrosunda yazan arasında fark vardı. Artık patron benim maaşımdan kesinti yapamayacak. Çünkü ben artık ÜİD-DER'li örgütlü bir işçiyim. Siz de getirin maaş bordronuzu ÜİD-DER'de hesaplayalım. Maaşımızdan kesinti yapılmasına izin vermeyelim. ■

Örgütlüysek Her Şeyiz, Örgütsüzsek Hiçbir Şey!

■ Kırac'tan bir tekstil işçisi

Ben tekstil sektöründe çalışan bir işçiyim. Çalıştığım işyerinde, işe başladığımdan beri patronun temsilcileri ayda iki toplantı yapıyordu. Bu toplantılarda hep kendi lehlerine konular konuşuyorlardı. En son karara göre istedikleri iş çıkmadığı takdirde ücretsiz mesaiye kalacaktık. Zaten günde 12 saat çalışıyorduk, yani fazla mesai üzerine fazla mesai. Bu durumda çalışmamız 15 saati bulacaktı. Ben de müdüre dedim ki, "ücretsiz mesaiye kalmam, kalmak isteyen arkadaşım varsa kalabilir". O da bana "kurunun yanında yaş da gider" dedi. Paydos saati bizim çalıştığımız bantta elliye yakın arkadaş makinelerini kapatıp kalktılar.

Bunun böyle olmayacağını düşünerek, Çalışma ve

Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğüne işyerindeki sorunları yazdığımız bir dilekçe verdik. Bunun üzerine bölge müdürlüğünden yetkililer geldiler ve işyerinde bazı değişiklikler oldu. Senelik izinler on günden on beş güne çıkartıldı, Cumartesi çalışması kaldırıldı, öğle yemek arası 45 dakikadan 55 dakikaya çıkartıldı. Ancak bu gelişmeden sonra benle beraber 50'ye yakın arkadaş işten çıkartıldı. Örgütlü olsaydık daha farklı olacaktı. Daha bilinçli davranabilirdik. Keşke ÜİD-DER'le bu süreçten önce tanışsaydım, o zaman daha güçlü olurduk. Bu yüzden daha güçlü ve örgütlü olmak için bütün işçi kardeşlerimi ÜİD-DER'e bekliyorum. Yaşamın İşçilerin Birliği! ■

Patronların Hedefleri İçin Değil, Kendi Hedeflerimiz İçin Çalışalım!

■ Gebze'den bir işçi

Merhaba dostlar. Ben otomotiv yan sanayi için üretim yapan bir plastik fabrikasında işçiyim. Bulduğum işyerinde bir buçuk senedir çalışıyorum. Araba parçaları ve ev eşyaları üretiyoruz. Bant usulü çalışıyoruz. İşe ilk girdiğimde günlük üretim hedefimiz 810 adet üründü. Aradan sadece bir buçuk sene geçti ve şimdi üretim hedefimiz günlük 2008 adet oldu. Araba parçasının etrafına kumaş geriyoruz. Tüm işi elle yapıyoruz. Yani yeni makineler geldi de üretim öyle arttı diye düşünmeyin. Buna rağmen adetler iki buçuk kat arttı neredeyse. Dediğim gibi bizler aynı insanlarız, ellerimiz, kollarımız değişmedi ama çok daha büyük hedeflere ulaşmaya çalışıyoruz. Tüm işçi arkadaşlarımla ve benim

her yanımız ağırlar içinde. Yine de sayılar düştü mü şefler ve müdürler kızıyor hatta surat yapıyorlar.

Patronların cebi doldukça bizimki boşalıyor. Biz bu arada sağlığını kaybediyoruz. Az işçiyile çok sayıda ürün üretiyoruz. Hâlbuki biz istesek işyerimizde kuralları ve nasıl çalışacağımızı kendimiz belirleyebiliriz. Haksızlıklara tepki vermekten ve bir araya gelmekten korkmuyoruz. Patronlar bir avuç, oysa biz milyarlarcayız. Nasıl oluyor da onlarla baş edemiyoruz? Bunun tek sebebi kendi içimizde birliğimizi sağlayamamamızdır. Patronların hedefi kâr için bize üretim yaptırmak. Bizim de bir hedefimiz olmalı. Bu hedef insanca bir yaşam için çalışma koşullarımızı düzeltmek olmalıdır. Haydi, kendi hedeflerimiz için çalışmaya! ■

12 Eylül 1980'de ordu, Kenan Evren önderliğinde bir darbe yaparak faşist bir diktatörlük kurdu. Darbenin amacı, patronlar sınıfına karşı mücadeleyi yükselten işçi sınıfının örgütlü gücünü kırmaktı. Bu kapsamda, emekçi halka gözdağı vermek için gencecik insanlar darağaçlarına gönderildi. Darbecilerin başı Evren "asmayalım da besleyelim mi?" diyordu. Astıkları genç fidanlar işçi sınıfının çocuklarıydı. İşçi sınıfının genç fidanlarını unutmadık, unutmayacağız. Elif Çağlı'nın aşağıdaki şiiri, darağaçlarına gönderilen gencecik fidanlarımızın anısını yüreğimizde canlı tutuyor ve darbecilere karşı öfkemizi biliyor.

18 Yaşlarında Gelen Ölümler

Kendi ellerimizle gönlümüzce
bir yaşam yarattığımızda kendimize
bahçelerimizde açacak gelincigimiz
bahar rüzgârlarıyla ışıldarken
çiçeklerimiz
yanımıza gelecek
on sekiz yaşlarında
yaşamı yarım bırakıp gidenlerimiz...

Gökyüzü karardı
Gecenin ışığı yandı
Masama baktım
Bu gece gelecek
On sekiz yaşında arkadaşım
Onunla masamda randevulaştım

Pencereden bir ışık süzüldü
Kâğıtlar hışırdadı
On sekiz yaşın güzelliği
Kollarıma atıldı.
Geçmiş anlatıyor bana:

Yüz binlerle koşarken meydanlara
Düşerken denizlere açılmayı
Öpüşürken kahverengi gözlü bir kızla
Ve çevirirken Ehrenburg'un
"Fırtına"sının yapraklarını...
Ölüm girdi aramıza
Yarım bıraktırdı yaşamı
Doyamadım kokusuna
Yeni açan kır çiçeğinin
Bakışlarım
Bahar bulutlarında
Takıldı kaldı
Düşüncem o sayfada
Yaşam bir fırtınayla
Altüst olurken
İnsanlar neden
Suskun kalmaktaydı?

Ay çekildi gökten
Sabahın ışığı yandı
Konuğum uzaklaştı, uzaklaştı.

Yıldızlar bir yanıp
Bir söndükçe uzakta
Her gece seslenir kulağıma
Usulca
Duyuyor musunuz siz de onu
On sekiz yaşında yaşamı bırakıp
Giden çocuğu?

"Bana bilmediğim şeyleri anlat
Yaşamadıklarımı...
Fırtına'nın sonrasını anlat
O kızın dudaklarını
Çiçekler hâlâ goncada mı
Ve çok mu güzel
On sekiz yaş sonrası?"

Elif Çağlı

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. İşçilerin ekonomik, sosyal ve demokratik haklarını korumak ve geliştirmek amacıyla kurdukları birlik. Bir sayı.
2. Ey, hey anlamında bir seslenme sözü. Namaza çağrı.
3. Zararlı. Bir nota. Gümüşün simgesi.
4. Soy, cet. İle'nin tersi. Kars'ta bulunan antik harabe.
5. Kitlesel gösteri.

6. Riya'nın ortası. Uğurluk.
7. Notada duraklama zamanı. Cilt.
8. Yunanistan'ın başkenti. Duyu ve hareket uyarılarını beyinden organlara, organlardan beyne ileten teller.
9. İnandırma. Bir harfin okunuşu.
10. Lityumun simgesi. Çok sayıda sulu taneleri bulunan meyve.
11. Fotoğraftaki işçi sınıfının uluslararası önderi, Marx'la birlikte işçi sınıfı biliminin kurucusu Friedrich ... Bir bağlaç.

Yukardan Aşağıya

1. Açlık, kıtlık ve yoksullukla boğuşan bir Afrika ülkesi. Anne, baba ve çocuklardan oluşan birim.
2. Telli bir müzik aleti. Bir işi yapmaya erişmiş, olgun.
3. Düzen, kural. Gömüt, mezar.
4. Köpek. Bir baharat.
5. Kötü bir olaydan alınan ders. Uzaklık anlatır. Kırmızı.
6. Bir harfin okunuşu. Parça. Üzerinde demir dövülen araç.
7. Mali işleri konu edinen sektör.
8. Eski Sümer'de su tanrısı. Galatasaray.
9. Belirti, emare. Hayati sıvı.
10. Bir erkek ismi. Kemiklerin iç boşluklarını dolduran doku.
11. Ağustos ayında siyah bir gencin polis tarafından öldürülmesiyle patlak veren isyanın yaşandığı Avrupa ülkesi.

Geçen Ayın Çözümü

Tazminatsız ve Esnek Çalışma Türü: Belirli Süreli İş Sözleşmesi

Patronlar, sermayelerini büyötmek için işçilerin elindeki her hakkı gasp etmeye çalışıyorlar. Bugüne kadar pek çok hakkımız gasp edildi, sırada ise kıdem tazminatı var. Patronlar kıdem tazminatı vermek istemiyorlar. Bu yükten de kurtulmak ve diledikleri zaman hiçbir ücret ödemedir işçileri işten atmak istiyorlar. Uzun bir süredir kıdem tazminatının bir fona devredilmesi amacıyla hükümete baskı yapıyorlar. Hükümet, patronların arzularını yerine getirmek için birkaç kez girişimde bulundu, ancak sendikalardan gelen tepki üzerine, seçimleri de hesaba katarak meseleyi ertelemiştir. Kıdem tazminatlarının fona devrilmesi demek, devasa bir paranın bu fonda birikmesi demek. Patronlar, daha sonra da bu fonun kendilerine peşkeş çekilmesi için bastracaklar, aynı işsizlik sigortası fonunda olduğu gibi. Kıdem tazminatlarını bir çırpıda kaldıramayan patronlar ve hükümet, bunun yerine geçecek bir saldırıyı zaten hayata geçirmiş durumdadır. Bu, belirli süreli iş sözleşmesidir. Belirli süreli sözleşme, işçinin kıdem ve ihbar tazminat hakkını ortadan kaldırıyor, işten atılan işçi işe iade davası da açamıyor. Böylece belirli süreli iş sözleşmesi türüne göre çalıştırılan işçiler, yasal haklardan mahrum edilmiş oluyorlar.

Bu sözleşme türüyle beraber, işçilerin örgütlenmesinin ve birlik olmasının da önüne geçilmek istenmektedir. Çünkü işe alınan işçilerin sözleşmesi belirli aylarla sınırlıdır, işçiler kadrolu değildir. Sözleşme bittikten sonra patronlar işçileri tazminatsız bir şekilde kapının önüne koymaktalar. Uzun süre bir arada çalışmayan işçiler, diğer faktörlerin de devreye girmesiyle örgütlenmek için bir araya gelemiyorlar. Belirli süreli sözleşme işçilerin sendikalaşmasının önüne ciddi bir engel olarak dikilmektedir. Diyelim ki, işçiler örgütlendiler ve sendikalaştılar: İşçilerin örgütlülüğünü kırmak için harekete geçen patronlar, belirli süreli sözleşmeyle işe aldıkları işçileri daha rahat işten atılmaktalar. Sözleşmenin bittiğini söyleyerek işçileri kapı dışarı eden patronlar, işçilerin işyerindeki örgütlülüğüne büyük bir darbe vurmaktalar. Böylece bir anda sendika-

ya üye işçi sayısı düşmekte ve sendika işyerinde yetki alamama durumuyla karşı karşıya gelmektedir.

Patronlar işçilerin örgütlenmesine karşılar. Bu nedenle kadrolu işçileri de hiç sakinmadan işten atabiliyorlar. Ama belirsiz süreli iş sözleşmesiyle kadrolu çalışan işçiler, tazminat hakkından dolayı patronların önünde küçük de olsa bir engel teşkil ediyorlar. Belirli süreli sözleşme durumunda ise bu da yok: Adeta dikensiz gül bahçesi.

Belirli süreli sözleşme esnek çalıştırmayı da beraberinde getirmektedir. Patronlar istedikleri zaman işçi alıyor, istedikleri zaman işçi çıkartıyorlar. Giderek yaygınlık kazanan belirli süreli iş sözleşmesi bu konuda patronlara büyük kolaylık tanıyor. Bu durumda da 8 ya da 10 ay çalışan işçiler, üretilmesi söz konusu olan ürünleri ürettikten sonra işten atılmaktalar. Geride kalan işçiler de iki üç işçinin yapacağı işi yapmaya başlıyorlar.

İşçileri belirli süreli sözleşmeyle işe alan patronlar, bu sözleşmenin işçilere tanıdığı hakları da yerine getirmiyorlar. Örneğin bu sözleşmenin bir nüshasının işçilerde olması gerekiyor. Diğer taraftan sözleşme bitmeden patron işçileri işten atamaz. Diyelim ki, 11 aylık bir süre için işe alınan bir işçi sekizinci ayında işten atılmaz. Eğer işten atılırsa geri kalan ayların ücretini patronlar işçilere ödemek zorundadırlar.

İşçiler örgütsüz ve bilinçsiz olduğu sürece patronlar her türlü çalışma biçimini dayatmaktan geri durmayacaklar. Patronların saldırılarına ancak bir araya gelerek, birleşerek dur diyebiliriz. Şunu da çok iyi bilelim: Belirsiz süreli sözleşmeyle çalışmak iş garantisi değildir. Patronlar istedikleri zaman kadrolu işçileri de kapının önüne koyuyorlar. Yani sorun yalnızca belirli süreli sözleşmeyle çalışan

işçilerin değil tüm işçilerin sorunudur. Bu noktada işçilerin mücadele örgütü olması gereken sendikalara da büyük görevler düşüyor. Bu tür sözleşmelerin yasalardan çıkartılması ve işçilerin haklarını genişleten yasal düzenlemelerin yapılması için sendikalar mücadele etmelidirler. Sendikalı sendikasız, kadrolu kadrosuz tüm işçiler birleşmediği müddetçe patronların saldırılarına dur demez! Çözüm mücadele etmektir. ■

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği'nin Çağrısı TÜM Nükleer Santraller ŞİMDİ Kapatılsın! 10 Milyon İmza Kampanyasını Destekleyelim!

11 Martta yaşanan deprem ve tsunaminin 30 bine yakın insanın canını aldığı Japonya'da, Fukuşima Daiichi nükleer santralının reaktörlerinden sızan radyasyon, santralin bulunduğu bölgeden başlayarak tüm ülkede hayatı tehdit eder boyutlara ulaşmış durumda. Yeraltı sularına, denize, sebze bahçelerine, ete, süte ve rüzgâr aracılığıyla tüm dünyaya yayılan radyasyon nedeniyle, insanlık tarihin en büyük nükleer felâketlerinden biriyle yüz yüze bulunuyor. Halk, vaktiyle Hiroşima ve Nagazaki'de yüz binlerin canını alan atom bombalarının travmasından kurtulamadan, bu kez kendi devletlerinin ve patronlarının kâr hırsına kurban edildi.

Yaşananlara doğal felâket deyip geçmek, doğaya yapılmış en büyük hakarettir. O doğa ki, Japonya'da bu büyüklükte depremlerin ve tsunamilerin yaşanacağını sinyallerini defalarca vermiştir. Buna rağmen, kâr güdüsüyle hareket eden sermaye hükümetleri ve kapitalistler, almaları gereken önlemleri bile almamışlardır. Tüm bunlar yetmezmiş gibi kan emiciler sürüsü, deprem ve tsunami nedeniyle hasara uğrayan ya da elektrik kesintisi nedeniyle üretime ara veren fabrikalarda binlerce işçi-yi işten atmışlardır.

Bunlar yaşanırken Japon devleti ve kapitalistleri, "ulusumuzun bu zor günlerinde dayanışmaya, birlik olmaya ihtiyacımız var" söylemlerine sarılmaktadır. Japon hükümeti, "yeniden inşa" adı altında emekçilere ek vergiler getirmektedir.

Düzen güçleri, işçi sınıfının kapitalizmin yarattığı bu katliama sessiz kalmasını sağlamaya çalışmaktadır. Ancak tüm çabalarına rağmen mücadeleci sendikaların,

mücadeleci işçilerin ve Fukuşimalı çiftçilerin sesini kısamıyorlar. Mücadeleci sendikalarda örgütlenen Japon sınıf kardeşlerimiz, "Tüm nükleer santraller derhal kapatılsın!" diyorlar ve bunun için 10 milyon imza isteyen bir kampanya başlatmış bulunuyorlar:

"İnsanlar öfkeli. Bütün işçiler bu hassas zamanda hayatlarını nasıl sürdüreceklerini düşünmeye başlıyorlar. Şimdi yapmamız gereken şey nükleer santralleri durdurabilmek için güçlü bir işçi hareketi yaratmaktır. Nükleer santraller olmadan yapamayan kapitalizmi yıkmalıyız.

Protestolar tüm dünyaya yayılıyor. "Fukuşima uyarıyor. Tüm nükleer santraller şimdi kapatılsın!"; bu, dünya işçi sınıfının ortak mücadele çığıdır. Dünya işçileri birleşin ve nükleer santralleri teşvik eden emperyalizmi yıkın!

Sendikalarda mücadele ateşini yeniden diriltelim! Japonya'da "yeniden inşa" bahanesiyle vergilerin artırılmasına hayır! Gerçekte büyük sermayeye yardım anlamına gelen sözde "yeniden inşa"yı destekleyen hain işçi liderlerini safdışı edelim! İşten atmalara ve nükleer santrallere karşı kitlesel bir hareket yaratmalıyız!

Tüm nükleer santrallerin derhal kapatılması için, Hiroşima ve Fukuşima'daki dostlarımızın önyak oldukları 10 milyon imza kampanyasını işyerlerimizde, sendikalarımızda destekleyelim!"

Japon sınıf kardeşlerimizin yükselttiği bu çığı karşılıksız bırakmayalım. Tüm dünyada nükleer santrallerin derhal ve acilen kapatılması ve yenilerinin yapımının durdurulması için sesimizi yükseltelim. Yeni katliamlara geçit vermeyelim. Bunun için bir imza da biz verelim. ■

